"1 ـ مامىر" تاماشا ساتقاردەن بىرگە ئالازلاتايلىق

دەمالستا دا "شايقاستى" توقتاتىپادى

رايونمەزداعى پارتيالى كادرلاردئك كەدەيلىكتەن ارلتۇدئك ئبرىنشى شەبىندە تاپچىلماعاندىعى جونىندە كورگەن ـ بىلگەندەرمەز

□ گازەتمەزدئك جالپىلىق اقپارات قۇرالدارى ئتىلشىسى

"1 ـ مامىر" دەمالسىندا رايونمەزدئك كەـ دەيلىكتەن ارلتۇدان قامال الۇدئك ئبرىنشى شەـ بىندە قايراتتانا شايقاس جاساپ جاتقان پارتيالى كادرلار دەمالستارىنان ىرقىتلىقپەن كەشپ، ئبـ رىنشى شەپتەن تاپچىلمادى، ولار تاڭ اتقانىنان كۇن باتقانعا دەيىن جان ـ جاققا شاپقىلاپ، شارۇا ـ لاردئك ۇيىنە، زاۋودتارعا، اتىز باستارىنا باردى... كەدەي بۇقارامەن بىرگە ەڭبەك ەتىپ، كىرىستى ارتتىرىپ، اۋقاتتاتۇدئك ادىستەرىن بىرگە اقىلداـ سىپ، كەدەي بۇقارانئك ەك اسقاعى، ەك ۋايمدا ـ عان، ەك كوكسەگەن ماسەلەلەرىن بۇكىل نىتا ـ پەيـ لىمەن شەشتى.

"قايشىنى مەقتى ۇستاپ، قولدى قوزعالتپاي، سزىپ قويعان سزىقتان كوز جازباي، ئبىر جولدا تەز كەشۇ كەرەك..." 5 ـ ايدئك 1 ـ كۇنى تاڭعى جيىن ياڭـ تالا سالسىمەن، ابدىرەيىم ابدۇۋالي ئبىر ۇرتتام شۇ شۇگەنە دە ۇلگىرمەي، قىستاق تۇرعىندار كوميتەتىنەن 900 مەتر جەردەگى شينىشئك كيىم ـ كەشەك سەرىكتەستـ گىنە توتە بارىپ، جۇمىسقا ورنالاسقاننا ۇزاق بولماعان قىزمەتكەرلەردئك تىگىنشىلىك، كەزدەمەلەردى ئپىشۇ قىزمەتىنە جەتكىزىلىك ەتتى.

ابدىرەيىم قاعلىق اۋدانى اۋىل ـ قىستاق سەلبەستىك شارۇاشىلىعى تيجارات باسقارۇ مەكەمەـ سىنئك وسى اۋداننئك لوق اۋىلى كاڭكەچئك قىستاـ عندا تۇراتىن "ۇعسۇ، تيمىدىلىك جاساۋ، توعسـ تىرۇ" قىزمەت اتەرەتىنئك باستىعى.

"شينىشئك كيىم ـ كەشەك سەرىكتەستىگى قسـ تاعمىزدئك ساۋداگەر شاقىرىپ، قارجى ەڭگىزگەن كاسىپورنى، قىستاعمىزدان ارحيۇ تۇرعىزلىپ، كارتچكالاندىرلعان 170 كەدەيدى جۇمسقا قابىلـ دادى. ئونىم ئوتمىدى بولعاندىقتان، سەرىكتەستىك ۇزدىكسىز جاڭا قىزمەتكەر قابىلداۋدا. جاڭا قىزمەتـ كەرلەردئك تەز ارادا قىزمەتكە ۇيلەسۇنە مۇمكىنـ دىك جاساۋ ئۇشىن، ئبىز قىزمەتتە، تۇرمىستا ولارعا كوڭىل ئبولۇنمەز جانە كومەكتەسۇنمەز كەرەك"، ـ دەدى ابدىرەيىم.

"قايشىنى مەقتى ۇستاپ، قولدى قوزعالتپاي، سزىپ قويعان سزىقتان كوز جازباي، ئبىر جولدا تەز كەشۇ كەرەك..." 5 ـ ايدئك 1 ـ كۇنى تاڭعى جيىن ياڭـ تالا سالسىمەن، ابدىرەيىم ابدۇۋالي ئبىر ۇرتتام سۇ شۇگەنە دە ۇلگىرمەي، قىستاق تۇرعىندار كوميتەتىنەن 900 مەتر جەردەگى شينىشئك كيىم ـ كەشەك سەرىكتەستـ گىنە توتە بارىپ، جۇمسقا ورنالاسقاننا ۇزاق بولماعان قىزمەتكەرلەردئك تىگىنشىلىك، كەزدەمەلەردى ئپىشۇ قىزمەتىنە جەتكىزىلىك ەتتى.

ابدىرەيىم قاعلىق اۋدانى اۋىل ـ قىستاق سەلبەستىك شارۇاشىلىعى تيجارات باسقارۇ مەكەمەـ سىنئك وسى اۋداننئك لوق اۋىلى كاڭكەچئك قىستاـ عندا تۇراتىن "ۇعسۇ، تيمىدىلىك جاساۋ، توعسـ تىرۇ" قىزمەت اتەرەتىنئك باستىعى.

"شينىشئك كيىم ـ كەشەك سەرىكتەستىگى قسـ تاعمىزدئك ساۋداگەر شاقىرىپ، قارجى ەڭگىزگەن كاسىپورنى، قىستاعمىزدان ارحيۇ تۇرعىزلىپ، كارتچكالاندىرلعان 170 كەدەيدى جۇمسقا قابىلـ دادى. ئونىم ئوتمىدى بولعاندىقتان، سەرىكتەستىك ۇزدىكسىز جاڭا قىزمەتكەر قابىلداۋدا. جاڭا قىزمەتـ كەرلەردئك تەز ارادا قىزمەتكە ۇيلەسۇنە مۇمكىنـ دىك جاساۋ ئۇشىن، ئبىز قىزمەتتە، تۇرمىستا ولارعا كوڭىل ئبولۇنمەز جانە كومەكتەسۇنمەز كەرەك"، ـ دەدى ابدىرەيىم.

تۇستە ابدىرەيىم ەلەكترسيكلىگە ئمنىپ، اشلۇ الدىندا تۇرعان "ون كشكەنە دۇكەنگە" زىمىراپ جەتپ باردى. "ئارقايسى دۇكەندەردئك شىراقتاـ رى، توك جولدارى تەكسەرىلدى مە؟ كۇن سىپ كەلەدى، دۇكەننئك الدىنداعى كۇنشاتاردئك ۇلكەـ نىن الۇ كەرەك..." ابدىرەيىم قىزمەتكەرلەردەن جـان ـ جاقتى سۇراستىردى جانە قاداعالاپ تاپسىردى.

پايدالانۇعا بەرىلگەلى تۇرعان "ون كشكەنە دۇكەن" بيىل كاڭكەچئك قىستاعىنئك قىستاق تۇرـ عىندار كوميتەتى قىستاق تۇرعىندارىنئك تالابىمەن كوبەيتىپ اشقان دۇكەندەردئك ئبرى، بىلتىر اشـ لىپ، ەكونوميكالىق ونىمدىلىك بەرە باستاعان 10 دۇكەندى قوسقاندا، قازىر وسى قىستاقتا جالپى 20 دۇكەن اشلىپ، شارۇاشلىق قۇرۇق كوشەسىن قالپىتاستىردى. "ئاربىر دۇكەننئك ۇز ەرەكشەلـ گى بار، جاستاردئك شارۇاشلىق قۇرۇنان ۇلگى كورسەتۇ دۇكەنى دە، وتباسىلارىن بىرلىك ەتكەن ەرلى ـ زايىپتىلار دۇكەنى دە بار"، ـ دەدى ابدىرەيىم.

5 ـ ايدئك 1 ـ كۇنى گۇما اۋدانى كەدەيلەرـ دى سۇيەمەلدەۋ كەڭسەسىنئك مەڭگەرۇشسى يوۇ ۇيىنن كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ ماتەريالدارى تولتىرىلعان قول سومكەسىن الىپ، جولعا شىقتى. وسى كۇنى ول گۇما اۋدانى پيشينا اۋىلى مەن باشلاڭگار اۋىلىنا بارىپ كەدەي وتباسىلارىنئك ساـ ياساتتان يگىلكتەنۇ، وتباسىلىق شارۇاشىلىعى سياقتى جاعدايلارىن ۇعسىپ، كومەكتەسۇ، سۇيەمەلدەۋ شارا ـ لارىن يكەمدى رەتتەيدى، قادالايدى.

يوۇ ۇيىنن بىلاي دەدى: "كەدەيلەردى سۇـ يەمەلدەۋ قىزمەتىندە ەك ماڭىزدىسى كەدەي وتباسىلارىمەن 'جۇرەكتەس' بولۇ. بۇقارالىق قىزمەتتى دىستەۇدە تيتتەي جالعاندىق جاساۋعا جول بەرۇگە بولمايدى، ئسوزسىز، بارلىق ۇيگە كىرىپ، بارلىق ئۇيدئك جاعدايىن ئبلۇ كەرەك".

ساعات 21دە يوۇ ۇيىنن مەن قىزمەتتەستەرى باس قوسىپ ەكىنشى كۇنگى كەدەيلەردى سۇيەـ مەلدەۋ قىزمەتىن اقلداستى.

5 ـ ايدئك 1 ـ كۇنى تاڭەرتەك قىزىلشۇ قىرعىز اۋتونوميالى وبلىستىق شۇ يگىلىگى مەكەمەـ سىنئك اتۇش قالاسى كاتتايلاق اۋىلى چوقچى قىستاـ عندا تۇراتىن كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ ارناۋلى شۇجيى ابدىرەشيت ايسا تاڭ بوزنان تۇرىپ، قىستاق تۇرعىندارىنئك مال قوراسىنا كەلىپ، سيىر مەن قويلاـ رىنئك جەمدەلۇ جاعدايىن كوردى.

"ئبىزدئك اۋىلدئك قوي ەتىنئك ساپاسى جاقسى، ئدامى دە ايتارلىقتاي، سوندىقتان ئبىز قىستاقتا باعمىشلىق كاسىبىن دامىتۇعا تىوتەنشە ئمان بەرىپ كەلەمىز"، ـ دەدى ابدىرەشيت.

"ۇاي، ابدىرەشيت شۇجي، باققان قويىمىزـ دئك قانداي ەكەنىن ئبىر كورىپ، پىكىر بەرىپ قايتپايسىز با". تۇستە تاماق ئشپ وتىرعان ابدـ رەشيت قىستاق تۇرعىنى ماريامگۇل مامەت ابىلاـ نئك تەلەفونىن العان سوڭ، شىنى ـ ساقپسىن قويا سالىپ، دەرەۇ جونەلدى.

ماريامگۇل قىستاقتاعى ارحيۇ تۇرعىزلىپ، كارتچكالاندىرلعان كەدەي وتباسى. ابدىرەشيت ونئك ۇيىنئك جاعدايىن بىلگەننەن كەيىن كوپ كومەك كورسەتتى. 2019 ـ جىلى ماريامگۇل 15 مئك يۇاندىق قوي قورا سالۇ نسانى سايا ساتىنان يگىلكتەنپ قالماستان، تاعى كەدەيلەردى سۇيەـ مەلدەۋ قويىن الدى. بىلتىر ماريامگۇل وتباسىنئك جلدىق كىرىسى 30 مئك يۇاننان استى.

"3 ـ ايدا ئبز كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ بو ـ ينشا 165 سيىردى وتباسىلارىنا جەتكىزۇ نسانىن اتقارىپ، قىستاعمىزدئك سيىر، قوي بورداقىلاۋ با ـ سمدەعنان تولىق پايدالانپ، باسقارۇدى، قىزمەت وتەۇدى ويداعىداي دىستەۇمەن بىرگە، ساتۇ ارناسىن كەڭەيتپ، قىستاق تۇرعىندارىنئك كىرىستەرىن ارتتىرۇنا دەم بەردئك"، ـ دەدى ابدىرەشيت.

"ەككەن قىزاناق مايسالارىنئك اراسى جاقىن ەكەن، قوركتنك جەتسپەۇدەن كەيىن قىزاناق تۇيىندەۇگە نقيال جاساۋى مۇمكىن". 5 ـ ايدئك 1 ـ كۇنى باي اۋدانى ياتۇر اۋىلى يەڭلاڭگار قىستاعىنئك ورنباسار مەڭگەرۇشسى جاڭ شيانبين قىستاق تۇرعىندارىنا كوكونىس ەگۇ تەحنيكاسىنا جەتەكشىلىك ەتۇمەن قاربالاس.

قازىر ئدال كوكونىس ەگەتىن مەزگىل، سوندايـ اق جاڭ شيانبيننئك ەك قاربالاس كەزى، ئۇي بتكەننئك ئبارىن ارالاپ، قىستاق تۇرعىندارىنئك كوكونىس ەگۇ جاعدايىن كورىپ، قىستاق تۇرعىندارىنئك ئتۇرلى كوكونىس مايسالاـ رىن ەگۇنە ئجون سلتەيدى.

1989 ـ جلى جاڭ شيانبين وتباسى سچۇاننان يەڭلاڭگار قىستاعىنا كەلگەن، جاپا ـ ماشاقاتقا ئتو ـ زمەدى، تەحنيكاعا جەتىك ول ەگىن سالىپ اۋقاـ تاندى. 2018 ـ جىلى 7 ـ ايدا قىستاقتاعى اشىق سايلاۋدا ول قىستاقتئك علىم ـ تەحنيكا جۇمىستاـ رىن باسقاراتىن ورنباسار مەڭگەرۇشى بولىپ سايلاندى.

"قىستاق تۇرعىنداري ماعان سەنگەن ەكەن، مەن جاۋاپكەرشلىگىمدى ارقالاي ئبلۇدىم كەرەك. قازىر ئدال ئۇي بتكەننئك ەك قاربالاس كەزى، مەن ئجيى ارالاپ تۇرسام، قىستاق تۇرعىندارىنئك كىرىسى دە ارتا تۇسەدى"، ـ دەدى جاڭ شيانبين.

(ئتىلشمىز شيا چيڭ، قاشقار تىلشىلەر پۇنكتىنەن پان يانيۇن، ۋاڭ جحنك، حوتان تىلشىلەر پۇنكتىنەن شى يىگيك، قزىلسۇ ۋىلىسى تىلشىلەر پۇنكتىنەن زۇلفيا، ەركتى ئتىلشى نيۇ حاييان جازعان)

ۇلتتار نىتماعىنئك بەرەكەلى شاڭىراعى

اپەكەلى ـ سڭىللەر قول ۇستاسىپ باقتىتى ئومىردى كەستەلەدى

□ گازەتمەزدئك جالپىلىق اقپارات قۇرالدارى ئتىلشىسى سۇڭ يا ـ ۋىن

4 ـ ايدئك 30 ـ كۇنى جىلك اۋدانى باجياحۇ ەگىس الاڭى ايەلدەردئك شارۇاشىلىق قۇرۇ جەتىلـ دىرۇ بازىسىنداعى "مەيىرباندىق ي ـ ۋ كەڭىستىگى" تىگىنشىلىك دۇكەننده ريزۇانگۇل راحيمان ئبر قولـ نا ئپىشۇ ـ تىگۇ سزعىشىن الىپ، ئبر قولىنداعى بورمەن كەزدەمەگە شەبەرلىكپەن بەلگى سالىپ جاتتى. "قاراڭىز، مناۋ اپەكەم لۇ حۇاعا ارنايى تاڭدانـ عان كەزدەمە، مەن وعان ئوز قولىممەن تاماشا اتلاس كويلەك تىگىپ بەرەمىن، ول كيىپ السا، ئسوز جوق، ادەمى بولىپ كەتەدى"، ـ دەدى تىلشىگە ريزۇانگۇل جۇمسىمەن قاربالاس بولا ئجۇرىپ.

ريزۇانگۇل باجياحۇ ەگىس الاڭىنىڭ قىزمەتـ شىسى، سول توڭىرەككە تانىمال تىگىنشى ايەل. بۇل كۇندەرى وتباسى ايەلىنەن اۋقاتتاتۇعا باستاۋـ شعا اينالعان ول "مەيىرباندىق ي ـ ۋ كەڭىستىگى" تىگىنشىلىك دۇكەنىن اشىپ وتىر، دۇكەن ونشالىق ۇلكەن بولماعانمەن، ونىڭ ارمانىن ارقالاپ وتىر.

وزىندەگى بۇرىلىستى اۋىزعا العاندا، ريزۇانگۇل تەبىرەنە بلاي دەدى: "بۇنىڭ بارىندە جۇپ قۇراعان تۇسىم لۇ حۇاعا مىڭ العىس، ول مەنى اۋقاتتاتۇ جولىنا باستاعان".

لۇ حۇا جىلك اۋدانى دەنساۋلىق ساقتاۋ، سا ـ لاماتتىق كومىتەتىنىڭ كادرى، 3 جىلدىڭ الدىندا ول ريزۇانگۇلمەن جۇپ قۇراپ تۇس بولعان.

ۇعسا كەلە لۇ حۇا ريزۇانگۇل وتباسىنىڭ ەگىن ەگپ كۇن كورەتىندىگىن، جىلدىق تابىسى 20 مئك يۇاننان اسپايتىنداعىن بىلەدى. "ۇيدەگى جەردى اينالمعا سالساڭدار، جەردى اينالمعا سالۇدىڭ وزىنەن جىلىنا 10 مئك يۇاننان كوپ كىرىس كەرەدى، ەرلى ـ زايىپتى ەكەۇئك باسقا جۇمىس دىستەسەڭدەر، تابىستارئك قالايدا قازىرگىدەن كوپ بولادى"، ـ دەيدى لۇ حۇا ريزۇانگۇلگە.

لۇ حۇانىڭ ئسوزى ريزۇانگۇلدئك جۇرەگىنـ دەگى شارۇاشىلىق قۇرۇ ۇشقىنىن قاۋلاتتى. كوپ رەت ىشكەرلەي پىكىرلەسە كەلە لۇ حۇا ريزۇاڭـ گۇلدئك كۇيەۇنە ۇيدە سيىر، قوي باعمىشلىعـ مەن شۇعىلدانۇعا، كيىم، كەستە تىگەتىن ونەرى بار ريزۇانگۇلگە تىگىنشىلىك دۇكەنىن اشۇعا كەڭەس بەرەدى.

دۇكەن اشۇعا اقشا تاپشى بولعاندا، لۇ حۇا ولاردئك قارىز الۇنا كومەكتەسەدى؛ جابدىق كەم بولعاندا، لۇ حۇا جابدىق ساتىپ الۇ تۇرالى بايلاـ نىس جاساۋعا قول ۇشىن بەرەدى... ئسويتىپ، لۇ حۇانئك كومەگىندە ريزۇانگۇل تىگىنشىلىك دۇـ كەنىن اشادى.

العاشىندا تىگىنشىلىك دۇكەننئك پايداسى كو ـ ڭىلدەگدەي بولمايدى، وزگەرتۇ قيىن كيىمدەر كوپ كەلىپ تۇرادى. ريزۇانگۇل قينىشلىقتا جولىقـ قان سايىن، لۇ حۇا ونى جۇباتىپ، ونان سوڭ دەرەۇ باۋلۇ كۇرستارىمەن سويلەسىپ، ريزۇانگۇلـ دىك تىگىنشىلىك، كەستەشىلىك ونەردى جۇيەلى تۇردە ۇيرەتۇنە مۇمكىندىك جاسايدى.

"باستابىندا مەن تىگىنشىلىكتىڭ قاراپايىم تۇر ـ لەرىن عانا بىلەتىنمىن، اپەكەم جان ـ جاقتى ويلاسـ تىراتىن ادام ەكەن، مەنىڭ باۋلۇ كۇرسىنا بارىپ ۇيرەتۇمە كومەكتەستى. قازىر مەن كوپتەگەن تەحنيكا ۇيرەتىپ الدىم، دۇكەندە جۇرگىزەتىن جۇـ مىستىڭ تۇرلەرى بارعان سايىن كوبەيىپ، تابىسىم كۇن سايىن مولايىپ كەلەدى"، ـ دەيدى ريزۇانگۇل كۇلىپ.

بىسلعان كەستەشىلىك جانە تىگىنشىلىك ونـ ەرى ريزۇانگۇلگە ئبر توپ ادال الارمان سيلادى. تىگىنشىلىك دۇكەنى دە بۇرىن جاي عانا كەستەلى جاستىق، كورپەنىڭ تسى، داستارقان سياقتىلاردى تىگۇدەن كويلەك، مامىق شاپان سياقتىلار تىگۇگە دەيىن كەڭەيدى. دۇكەندەگى تاپسىرىستىڭ مولاي ـ ۇنا مەڭزەس، ريزۇانگۇل تىگىنشىلىك تەحنيكاسىن جانىنداعى اپەكە ـ سڭىللەرنە ۇيرەتپ، دۇكەننەن تاعى 3 قىزمەتشى الدى.

"قازىر مەن اينا، از دەگەندە، 4000 يۇاننان استام تۇراقتى كىرىس كىرگىزەمىن، وعان باعمىشـ لىق پەن جەردى اينالمعا سالۇدىڭ تابىسىن قوسـ قاندا، وتباسىمىزدىڭ ئبر جىلعى تابىسى 150 مئك يۇان اينالاسىنا جەتەدى. قازىر وتباسىمىزدىڭ تۇر ـ مىسى بارعان سايىن جاقسارىپ كەلەدى"، ـ دەيدى ريزۇانگۇل.

ريزۇانگۇل قازىر وزىنە سەنمەدى، بۇرىنعـ دان دا اشىق ـ جارقىن. "اپەكەمنئك ىنتالاندىرۇى مەن كومەگى بولماسا، دۇكەن اشىپ شارۇاشىلىق قۇرۇعا باتىلىم بارماۋشى ەدى، قازىر مەن ئوز قوس قولىممەن باقتىتى ئومىر ئسۇرىپ جاتىرمىن، مۇنمەدى ايرىقشا ماقتانىش ەتەمىن"، ـ دەيدى ول.

3 جىل ئدام ـ تۇزى ايقاسقان اپەكەلى ـ سڭىللەردئك كوڭىلى ئبر ـ بىرىنە جاقىنداي ئتۇستى. دۇكەننئك بۇدان كەيىنگى ساۋداسى جونىندە اپەكەلى ـ ئسڭلى ەكەۇى تىڭ جوسپار دا قۇرىپ قويىپتى. "ئبز بيىل تاعى 3 ـــ 5 تىگىن ماشيناسىن قوسىپ، نيەت ەتكەن اناعۇرـ لىم كوپ اپەكەلى ـ سڭىللەردى تىگىنشىلىك دۇـ كەننە قوسلۇعا جەتەكتەسەك، كوپشىلىك بىرگە كىرىستى ارتتىرىپ، اۋقاتتاتۇ جولىنا تۇسسەك دەپ وتىرمىز"، ـ دەيدى لۇ حۇا.

ورکەنيەت ۇستانمەن جالپىلاستىرىپ، ئداۋىر جاڭا سالتىن اسقاقتاتايىق

رايونمىز "ورکەنيەتتى سالاماتتى بولۇدا بارلىعمىز بىرگەمىز" الەۋمەتتىك يگىلىك جارناما ۇگىتى قيىلىن باستادى

گازەتىمىزدئك جالپىلىق اقپارات قۇرالدارى ئتىلشىسى جاڭ يانفاڭ 5 ـ ايدئك 1 ـ كۇنى ۇرمجىدەدەن حا ـ بارلايدى. "قاربالاس تۇرمىس ريتمىندە ئبىر ۋاق ايىاق السڭىزدى بايۋالتىپ، ئبر جايلى ورىن تاۋىپ، بىرەر جاقسى كتاپ وقڭىز. كتاپ وقۋ بولاشاقتى ئتىپتى دە نۇرلاندىرا تۇسەدى. جالپى حالقتئك كتاپ وقۋىن دارىپـ تەپ، كتاپ قۇمار قوعامىن قۇرايىق". 4 ـ ايدئك 30 ـ كۇنى اۋتونوميالى رايوندىق پارتكومنئك ۇگىت ئبولىمى (ورکەنيەت كەڭسەسى) ۇيمەداستىرىپ وريستەتكەن "ورـ كەنيەتتى سالاماتتى بولۇدا بارلىعمىز بىرگەمىز" الەۋمەتـ تئك يگىلىك جارناما ۇگىتى قيىلمىنئك باستالۇ سالتى ۇرمـ جىدە وتكىزىلدى، مازمۇنى جاڭا تاقىرىپتىق ۇگىت فيلمى جۇرتتى جالت قاراتتى.

اتاۋلى قيىمل ـــ تۇتاس شينجياڭنئك جەر ـ جەرىن الەۋمەتتىك يگىلىك جارناماسىنان پايدالانپ، ورکەنيەت ۇستانمەن جالپىلاستىرۇعا، ئداۋىر جاڭا سالتىن اسقاقتاتۇـ عا، سالاماتتى جۇڭگو قۇرۇعا جۇمىلدىرىپ، ئار ۇلت بۇـ قارانسنئك ورکەنيەت ساپاسىن ۇزدىكسىز جوعارىلاتپ، كەدەيلىكتەن ارلتۇدان قامال الۇ شەشۇشى شايقاسىن جۇرگىزۇ، جاپپاي دوڭگەلەك داۋلەتتى قوعام ورناتۇدئك شەشۇشى جەڭسىنە قول جەتكىزۇ، شينجياڭنئك قوعام ورنىقتىلىعى مەن بايانىدى تىنىشتىق باس نساناسىن جۇـ زەگە اسىرۇ ئۇشىن بەرىك رۇحانى قوزعاۇشى كۇش ازىرلەپ، تاماشا قوعامدىق ورتا جاراتتى.

جاسىل، زالالسىز، اقاۋسىز تۇرمىس، ورکەنيەتتى ئس ـ ارەكەت، جاقسى كوڭىل كۇيى، تازا ورتانى، جاڭا سالتتى بىرگە ورناتۇ سىندى 6 ۇلكەن تاقىرىپتى ارقاۋ ەتە وتىرىپ، ورتاق ساقپى دىستەتۇ، ئتۇز ئدامىن تاتىاۋ سياقتى 24 جاقتان باستاپ، اۋتونوميالى رايوندىق پارتكومنئك ۇگىت ئبولىمى (ورکەنيەت كەڭسەسى) 30 پارشا ۇعىنقتى، سۇرەتى مەن تۇسىندىرمەسى كىرىستـ رىلگەن الەۋمەتتىك يگىلىك جارناماسى مەن ئبر توپ تا ـ راتۇعا ەبدەيلى الەۋمەتتىك يگىلىك جارناما ۇگىت فيلمىن ۇيمەداستىرىپ جاسادى ئارى باستالۇ سالتىندا تاراتتى. وسى الەۋمەتتىك يگىلىك جارنامالارى تەكە، جاندى، ما ـ نەرلى ۇگىت فورماسىمەن، ئار ۇلت بۇقاراسىن ئوز جانە ـ نان باستاپ كىرىسپ، ورکەنيەتتى، اقاۋسىز ۇستانمەدى امالياتتا ايگىلەپ، تاماشا ورکەنيەتتى ئس ـ ارەكەت داەـ ددسن قالپىتاسترۇعا جەتەلەدى.

ئتىلشى سول ارادان وسى الەۋمەتتىك يگىلىك جار ـ نامالارىندا جۇرتقا تانىس ئبرتالاي ۇلگىلى تۇلعالاردئك بار ەكەنىن، "حالىق ۇلگىسى" بۇرماحان مولدو، "ەك ارداقتى كۇرەسكەر" لۇ ھيڭتيڭ، "جۇڭگونى اسەر ـ لەندىرگەن" تۇلعا ئانيا الماحۇن، مەملەكەتتىك ئمورال ۇلگىسى لۇ يۇيلياندارىدى كوردى. وسى ۇلگىلەردئك ۇلگىلىك جەتەكتەۇ رولىن ساۋلەلەندىرۇ ارقىلى ئداۋىر جاڭا سالتىن اسقاقتاتتى.

اۋتونوميالى رايوندىق پارتكوم ۇگىت ئبولىمى ورکەنيەتتى ورىن قۇرۇ باسقارماسىنئك ورنباسار باستىعى فۇ حۇڭمەي بلاي دەدى: "ئبز 'ورکەنيەتتى سالاماتتى بولۇدا بارلىعمىز بىرگەمىز' الەۋمەتتىك يگىلىك جارناما ـ سى ۇگىت قىزمەتىنئك ورىستەتىلۇ جاعدايىن جاڭا ئبر كەزەكتى مەملەكەتتىك ورکەنيەتتى قالا، ورکەنيەتتى قىستاق، قالاشق، ورکەنيەتتى ورىن، ورکەنيەتتى وتباـ سى، ورکەنيەتتى مەكتەپ اۋلاسى سندى رۇحانى ورکەنـ يەت قۇرىلسى قىزمەتىندەگى وزات ورىندى باعالاۇدا ـ عى، سارايتاۇداعى ماڭىزدى مازمۇن ەتىپ، قويۇ ۇگىت راين قالپىتاسترۇدى جەبەيمىز".

(باسى 1 ـ بەتتە)

تۇسىنبەگەن جەرلەرىن كونە دۇكەن قىزمەتكەرلەرىنەن كشى پەيىلدىلىكپەن سۇراپ ۇيرەندى، سونىمەن تەز العا باستى"، ـ دەدى جەمىس ـ جيدەك دۇكەننئك قوجايىنى فئك چيۇ تىلشىگە.

العاشىندا، ئماھيۇزام جەمىس ـ جيدەكتەردى رەتتەۇ، زات ئتىزۇ جۇمىستارىن عانا دستەدى. كەيىن ئماھيۇزام كونە دۇكەن قىزمەتكەرلەرىنئك سوڭىنان قالماي ئجۇرىپ، الرماندارعا قالاي قىزمەت وتەۇدى، جەمىس ـ جيدەكتەردى قالاي تانىستىرۇدى ۇيرەندى. ئماھيۇزام ەرەكشە دەن قويا ۇيرەنسپ، تەز ارادا دەربەس زات ساتا الاتىن بولدى.

"ئماھيۇزام ەرەكشە شوگەل، ۇنەمى جەمىس ـ جيـ دەكتەردى رەتتەپ ئتىزىپ، الما، المۇرت سياقتى جەمىسـ تەردى تاپ ـ تازا ئسۇرتپ، ادەمى دە ساپالى كورسەتەـ دى"، ـ دەدى فئك چيۇ. ئماھيۇزام شوگەل بولپ قانا قالماستان، ەرەكشە نقلاستى. ئبر جولى ئبر كاريا دۇـ كەنگە كەلەدى، ونىڭ ارەكەتى قولايسز، كوزى دە جاقسى كورمەيدى ەكەن، ئماھيۇزام كاريانا كومەكتەـ سپ جەمستەردى تاڭداسپ بەردى، اقشا تولەگەندە كاريا 50 يۇاندى 5 يۇان ەكەن دەپ قالعاندا، ئماھيۇزام كاريانا دەر كەزىندە ەسكەرتەدى، كاريا قايتا ـ قايتا "جاريىسئك قىزىم، راقمەت ساعان"، ـ دەيدى.

العاش رەت ەڭبەكاقى تاراتقاندا، ئماھيۇزام 2600 يۇان ەڭبەكاقى، سوندايـ اق 200 يۇان قىزمەتتەن قالماۋ سيلىعن الدى. بۇل ئماھيۇزامنئك ئبرىنشى رەت ئوز كۇشنە سۇيەنپ تاپقان اقشاسى ەدى. ئماھيۇزام با ـ لاسنا جاڭا كيىم ـ كەشەك، شەشەسنە ۇناتپ جەيتىن بالكۇلشە ساتپ الپ، دشتەي ايرىقشا رازى بولادى.

باۋلۇ مەكتەبندەگى جاقسى وقۇشى

ئماھيۇزام بيىل 24 جاستا، ورتالاۋ مەكتەپتەن وقۇ تاۋسقاننان كەيىن، ول وقۇدان قول ۇزىپ، ۇيىندە ەگىس جۇمستارىمەن اينالسادى، 20 جاسىندا اكە ـ شە ـ شەسنئك ورنالاستىرۇمەن توي جاسايدى. توي جاسا ـ عاننان كەيىن، ۇيگە قارايلاسقاننان سىرت، ئماھيۇزام باسقا پالەندەي جۇمىس دستەمەيدى. ارەدئك كەزدەرىنـ دە دوستارىمەن باس قوسادى. ئبر جولى ئبر دوسى نيقاپ، بۇرقا كيۇدى، ايەل ادامنئك وسلاي كيىنگەننەن كەيىن عانا سىرتقا شعۇنا بولاتىندعن ايتادى. ئماھيۇـ زام مۇنداي كيىنستى ۇناتپايدى، ايتسە دە، ەستي ـ ەستي، ول دا نيقاپ، بۇرقا كيەدى. بىرتە ـ بىرتە ئماھيۇـ زام بارعان سايىن ۇشقارى، بارعان سايىن بۇيىعى بولپ، كۇنى بويى ۇيىنەن اتتاپ شقپايتىن بولادى. ئبر جولى شەشەسى جاڭا كويلەك كيىپ، ودان قۇانا: "ادەمى مە ەكەن؟"، ـ دەپ سۇراعاندا، ئماھيۇزام شەشەسنە ايعاي سالپ ۇرسادى. شەشەسى: "بالام، قالايىشا بۇلاي بولپ كەتتئك!"، ـ دەپ جلايدى.

اكە ـ شەشەسى ونىڭ وزگەرىسن كورىپ، دشتەي قاتتى ابرجيدى، ونىڭ جاعدايىن "ۇعسۇ، تيمىدىلىك جاساۋ، توعسترۇ" بويىنشا قىستاقتا تۇراتىن قىزمەت اتـ رەتىنە ايتادى. قىزمەت اترەتى مۇشەلەرىنئك بايسالدىلىقـ پەن ئناسيحاتتاۇىندا، ئماھيۇزام اقسۇ قالالىق كاسپتىك شەبەرلىككە تاربيەلەۋ ـ باۋلۇ ورتالعنا بارىپ ۇيرەنۇگە تىزىمدەلەدى.

باۋلۇ ورتالعنداعى تۇرمىس بەينە جاپ ـ جارىق كۇن نۇرى دسپەتتى ئماھيۇزامنئك توماعا ـ تۇيىق، تۇنـ جىراڭقى كوڭىلىن نۇرلاندىرىپ، ونىڭ باقتىتى تۇرمىستا تالپىناتىن ئۇمت ەسگىن اشتى. وقىتۇشىلارىنئك نقىلاسـ پەن شابىتتاندىرعان ئسوزى ئماھيۇزامنئك ۇيرەنۇ نتاسىن جالنداتتى؛ الۇان ئتۇرلى مادەنيەت، دەنە تاريبيە قيمىلدارى ونى اشىق ـ جارقىن ەتپ وزگەرتتى؛ كوپ ئبلىم ۇيرەنگەن سايىن ول كوپتەگەن قيسندى تۇـ سنەدى، وزىنە بولعان سەنمى دە بارعان سايىن كۇـ شەيەدى.

"زاڭ ۇيرەنگەننەن كەيىن عانا ئوزمنىڭ ئدىني ۇشقارى يدەياڭەن جۇعمدالعانمدى، ەگەر دەر كەزىندە ۇشقا ـ رى يدەيانى الستاماسام، وزىمە، وتباسما، سوندايـ اق قوعامعا قاتەر تونديرەتىندىگمدى ئبلدىم". وسى قيسندى تۇسىنگەن ئماھيۇزام اناۋرلىم قۇلشىنا ۇيرەنـ دى، مەملەكەتتە ئبر تۇتاس قولدانىلاتىن ئتل ـ جازۇ، زاڭ بىلمدەرى ەمتيحان ناتيجەسى اعالاپ العا شعادى، كاسپتىك شەبەرلىك ۇيرەنۇ ناتيجەسى دە كورنەكتى بولپ، كلاستاعى ۇزدىك تاربيەلەنۇشگە اينالادى.

قۇلشىنا قىزمەت دستەپ بالامدى جاقسى تاربيەلەيمن

"مەن باۋلۇ ورتالعندا قوناق ۇي باسقارۇ كاسـ بىن ۇيرەندىم، قاريدارلارعا قالاي قىزمەت وتەۇدى ار ـ ناۋلى ۇيرەندىم، مۇنئك قازىرگى قىزمەتىمە زور سەپتـ گى ئتيدى"، ـ دەدى ئماھيۇزام.

جەمىس ـ جيدەك دۇكەننده ئبر مەزگىل دستە ـ گەننەن كەيىن، ئماھيۇزامنئك بەينەسنە ەرەكشە رازى بولعان دۇكەن قوجايىنى ونى اقشا الۇشى ەتپ ورنالاس ـ تىرادى. "بۇل قىزمەت ەرەكشە ۇقپىتى، مۇقيات بولۇدى، تيتتەي دە اعاتتىق جبەرمەدۇدى تالاپ ەتەدى. ول قىزمەتتى جاقسى دستەيدى، اقشا العاندا مشقاندای اعاتتىق جبەرمەدى، كەين وعان جەمىس ـ جيدەك دۇـ كەننن باسقارۇدى برتىندەپ ۇيرەتپ، ونى دۇكەن باس ـ تىعى ەتپ باۋلىمن"، ـ دەدى فئك چيۇ.

قىزمەتتى جاقسى دستەگەننەن سىرت، ئماھيۇزام قىزمەتتەستەرىمەن دە ەرەكشە تاتۇ ەدى. دۇكەندەگى قىزمەتكەرلەر تۇرلىشە ۇلتتان قۇرالعان، ئماھيۇزام وسى ارادا ئار ۇلتتان جاقسى دوس تاپتى. "فئك اپەكە ماعان ەرەكشە كوڭىل بولەدى، شەشىم سياقتى، قىزمەتتە مەنى تاربيەلەۋمەن قاتار، تۇرمىستا دا ماعان كومەكتەسپ كە ـ لەدى". ئماھيۇزامنئك ۇيى السى دكەنن بىلگەننەن كەيىن، فئك چيۇ ونى قىزمەتكەرلەر جاتاعنا ورنالاستىر ـ دى، ول ئار كۇنى قىزمەتكە جاياۋ كەلپ ـ كەتەتن بولدى.

قازىر ئما